

Norges Bygdekvinnelag er en frivillig organisasjon og en pådriver for levende bygder, norsk matproduksjon og matkultur. Vi kjemper for likestilling, folkehelse og et aktivt og inkluderende lokalmiljø. Vi har 11.000 medlemmer, 430 lokallag og 17 distriktslag.

Til

Kommunal- og forvaltningskomiteen

Oslo, 17. oktober 2022

Norges Bygdekvinnelags innspill til Prop. 1 S (2022–2023) – innføring av et skolemåltid

Å innføre et skolemåltid vil være et viktig FOLKEHELSETILTAK. Så viktig at Norges Bygdekvinnelag mener retten til et gratis skolemåltid må lovfestes.

Vi i Norges Bygdekvinnelag har i flere år engasjert oss for innføring av et gratis skolemåltid for alle. Bakgrunnen er kunnskap om betydningen av et næringsrikt måltid i skoledagen for læring, skolemiljø, fellesskap, sosial utjevning og gode matvaner.

Over halvparten av lærerne i grunnskolen opplever daglig eller flere ganger i uken at elever er ukonsentrerte fordi de ikke har spist tilstrekkelig i løpet av skoledagen.

Norske eksperter innen ernæring og folkehelse, har vurdert norsk politikk opp mot internasjonal best praksis for å skape sunnere matomgivelser. En av hovedanbefalingene er at norske myndigheter bør pålegge alle kommuner å tilby et enkelt skolemåltid (Kilde: Sunnere matomgivelser i Norge: Vurdering av gjeldende politikk og anbefalinger for videre innsats, Food-EPI 2020).

I september i år gjennomførte Eidsvoll Bygdekvinnelag et prosjekt på Eidsvoll Verk skole i Viken fylke. Her fikk elevene fra 2. til 7. trinn servert grøt til frokost fire dager i uken i fire uker. AgriAnalyse har fulgt prosjektet og har gjennomført en kort undersøkelse blant skoleelever og lærere om skolefrokosten. Denne viser at lærerne vurderer betydningen av skolefrokosten svært høyt både når det gjelder effekten for læring, det sosiale miljøet og den utjevningseffekten av et skolemåltid.

Et tankekors ved undersøkelsen er at den avdekker at hver fjerde elev ofte kommer på skolen uten å ha spist frokost. Dersom de samme elevene ikke har med matpakke, kan det bety at det er mange barn som går hele dagen uten å spise før skoledagen er over.

Regjeringen har gjennom Hurdalsplattformen lovet at det gradvis skal innføres et daglig sunt enkelt skolemåltid. Så langt har det skjedd lite for at dette målet skal la seg realisere. Norges Bygdekvinnelag savner konkrete tiltak til oppfølging fra regjeringens side.

Norges Bygdekvinnelag foreslår:

- Det etableres en forpliktende og tidfestet nasjonal plan for gradvis innføring og opptrapping av et skolemåltid for alle barn og unge. Planen skal inneholde ansvar for gjennomføring, eksempler på ulike lokale løsninger og næringsmessig kvalitet på måltidet, finansiering og evaluering. Planen skal gjelde for tidsperioden 2023 til 2025.
- For å komme raskt i gang og høste effekt, bør det settes av midler på statsbudsjettet for 2023 slik at skoler som er klare, motiverte og har gode planer kan få mulighet til å søke om midler til oppstart fra skoleåret høsten 2023.
- Det etableres en referansegruppe med relevante aktører som kan bidra aktivt inn i arbeidet med nasjonal plan for innføring av skolemåltidet. Norges Bygdekvinnelag har kompetanse og erfaring med ulike lokale skolematordninger rundt om i landet, og bidrar gjerne i en slik gruppe.

Beste hilsen

Jorun Henriksen, leder

Cesilie Aurbakken, generalsekretær

Cesilie.aurbakken@bygdekvinnelaget.no